

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 2009 r.

**w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby,
jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku
służbowym**

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) kwalifikacje podstawowe – kwalifikacje zawodowe uzyskane podczas szkolenia podstawowego funkcjonariuszy;
- 2) kwalifikacje podoficerskie - kwalifikacje zawodowe uzyskane podczas szkolenia w zakresie szkoły podoficerskiej;
- 3) kwalifikacje chorążych - kwalifikacje zawodowe uzyskane podczas szkolenia w zakresie szkoły chorążych;
- 4) kwalifikacje oficerskie - kwalifikacje zawodowe uzyskane podczas przeszkolenia specjalistycznego do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej;
- 5) kwalifikacje kadry kierowniczej - kwalifikacje zawodowe uzyskane podczas szkolenia specjalistycznego dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej;
- 6) kwalifikacje specjalistyczne – kwalifikacje podoficerskie, kwalifikacje chorążych, kwalifikacje oficerskie i kwalifikacje kadry kierowniczej;
- 7) stanowisko kierownicze – stanowisko służbowe, na którym wymagane są kwalifikacje kadry kierowniczej.

§ 2.

1. Warunki w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej, zwany dalej „funkcjonariuszem”, na określonym stanowisku służbowym określają tabele stanowiące załącznik do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, i 711 i Nr 170, poz. 1218, z 2007 r. Nr 57, poz. 390 i Nr 82, poz.558, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 195, poz. 1199, Nr 216, poz. 1367 i Nr 227, poz.1505 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

2. Warunki w zakresie kwalifikacji zawodowych nie dotyczą funkcjonariusza mianowanego z dniem przyjęcia do służby w Straży Granicznej na stanowisko służbowe młodszego asystenta albo kontrolera – do czasu uzyskania wymaganych kwalifikacji zawodowych.

§ 3.

1. Warunkiem uzyskania kwalifikacji podstawowych jest ukończenie szkolenia podstawowego funkcjonariuszy.
2. Warunkiem uzyskania kwalifikacji specjalistycznych jest ukończenie, w zależności od wykonywanych obowiązków: szkolenia w zakresie szkoły podoficerskiej, szkolenia w zakresie szkoły chorążych, przeszkolenia specjalistycznego do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej lub szkolenia specjalistycznego dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej.
3. Za równoznaczne ze spełnieniem warunku, o którym mowa w ust. 2, uważa się:
 - 1) ukończenie akademii wojskowych, szkół oficerskich, chorążych i podoficerskich Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz szkół oficerskich, chorążych i podoficerskich Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej,
 - 2) odbycie szkolenia, przeszkolenia albo kursu oficerskiego, chorążego i podoficera w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służbie Więziennej
- jeżeli kwalifikacje uzyskane w tych szkołach lub w ramach tego przeszkolenia odpowiadają kwalifikacjom wymaganym do pełnienia służby na danym stanowisku służbowym w Straży Granicznej.
4. W przypadku osoby przyjmowanej do służby w Straży Granicznej i posiadającej stopień wojskowy, o której mowa w art. 61 ust. 1a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, przepis ust. 3 stosuje się.
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach można:
 - 1) mianować na stanowisko służbowe, funkcjonariusza przyjmowanego do służby w Straży Granicznej przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji podstawowych, jeżeli posiada wykształcenie, kwalifikacje specjalistyczne oraz staż służby wymagane na danym stanowisku oraz niezwłocznie po przyjęciu do służby w Straży Granicznej zostanie skierowany na szkolenie podstawowe funkcjonariuszy;
 - 2) powołać na stanowisko kierownicze funkcjonariusza przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji kadry kierowniczej, jeżeli ukończył studia drugiego stopnia oraz zostanie, w terminie określonym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, skierowany na szkolenie specjalistyczne dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej;
 - 3) za zgodą Komendanta Głównego Straży Granicznej:
 - a) mianować na stanowisko służbowe funkcjonariusza przyjmowanego do służby w Straży Granicznej przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji zawodowych, jeżeli ukończył studia drugiego stopnia oraz po przyjęciu do służby w Straży Granicznej

zostanie, w terminie określonym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, skierowany na szkolenie podstawowe funkcjonariuszy oraz na przeszkolenie specjalistyczne do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej,

- b) mianować na stanowisko kierownicze funkcjonariusza przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji kadry kierowniczej, jeżeli ukończył studia wyższe drugiego stopnia oraz zostanie niezwłocznie skierowany na szkolenie specjalistyczne dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej.

§ 4.

1. Warunek ukończenia studiów drugiego stopnia na określonym stanowisku służbowym nie dotyczy funkcjonariusza, który pełniąc zawodową służbę wojskową, uzyskał tytuł oficera dyplomowanego.
2. Warunek posiadania kwalifikacji kadry kierowniczej uważa się za spełniony przez funkcjonariusza, który w Straży Granicznej ukończył przeszkolenie specjalistyczne do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej, obejmujące program w zakresie szkolenia specjalistycznego dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej.

§ 5.

1. Do stażu służby wymaganego do mianowania lub powołania na określone stanowisko służbowe zalicza się okresy służby lub pracy w Straży Granicznej, Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Wywiadu Wojskowego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Inspekcji Celnej i Służbie Więziennej.
2. Komendant Główny Straży Granicznej może skrócić okres stażu służby wymagany do mianowania albo powołania na określone stanowisko służbowe, jeżeli jest to uzasadnione posiadanymi przez funkcjonariusza kwalifikacjami i umiejętnościami szczególnie przydatnymi do pełnienia służby w Straży Granicznej na danym stanowisku służbowym.

§ 6.

1. Funkcjonariusz mianowany lub powołany na stanowisko służbowe przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, który nie spełnia warunków w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, określonych w rozporządzeniu, zachowuje uprawnienie do zajmowania tego stanowiska oraz do mianowania na stanowisko służbowe równorzędne do dotychczas zajmowanego pod względem grupy uposażenia zasadniczego.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do funkcjonariusza, który na zajmowane stanowisko służbowe został mianowany w drodze wyróżnienia, pomimo niespełniania warunków w zakresie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych.

§ 7.

Warunek uzyskania kwalifikacji podstawowych dotyczy funkcjonariusza przyjętego do służby w Straży Granicznej po dniu 18 lipca 2002 r.

§ 8.

Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2009 r.

§ 9.

Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz. U. Nr 109, poz. 965, z 2005 r. Nr 60, poz. 530 i Nr 194, poz. 1624, z 2006 r. Nr 66, poz. 475 oraz z 2008 r. Nr 30, poz. 186).

§ 10.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

Warunki w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym

Tabela nr 1
Komenda Główna Straży Granicznej

Lp	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie ^{*)}	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant Główny SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	10 lat
2	Zastępca Komendanta Głównego SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	10 lat
3	Dyrektor	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	10 lat
4	Zastępca dyrektora	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
5	Główny księgowy	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	6 lat
6	Doradca Komendanta Głównego SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	9 lat
7	Radca	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	9 lat
8	Rzecznik prasowy	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
9	Radca prawny	Określone odrębnymi	podstawowe,	-

		przepisami	oficerskie	
10	Legislator	Wyższe drugiego stopnia prawnicze i aplikacja legislacyjna lub podyplomowe studia z zakresu legislacji albo wyższe drugiego stopnia prawnicze i 4 lata służby (pracy) związanej z opracowywaniem aktów prawnych	podstawowe, oficerskie	4 lata
11	Dziekan	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
12	Naczelnik wydziału	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	8 lat
13	Audytor wewnętrzny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
14	Wicedziekan	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
15	Zastępca naczelnika wydziału	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	6 lat
16	Kierownik samodzielnej sekcji	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	6 lat
17	Ekspert	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat
18	Kierownik sekcji (grupy)	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	4 lata
19	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
20	Kierownik kancelarii tajnej	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata

21	Specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
		Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
22	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
23	Kierownik zespołu	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
24	Asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
25	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
26	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
27	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
28	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

W zakresie wykształcenia obowiązują dodatkowe wymogi według odrębnych przepisów, zależne od specyfiki stanowiska służbowego. W szczególności wymagane jest dodatkowo wykształcenie specjalistyczne – dla pilotów, techników kryminalistyki i audytora wewnętrznego.

Tabela nr 2
Komenda oddziału Straży Granicznej

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie ^{*)}	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant oddziału SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	10 lat
2	Zastępca komendanta oddziału SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
3	Główny księgowy	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	6 lat
4	Naczelnik wydziału	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
5	Naczelnik wydziału – kierownik strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
6	Radca prawny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
7	Zastępca naczelnika wydziału	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
8	Kierownik samodzielnej sekcji	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
9	Kierownik zakładu opieki zdrowotnej	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat

10	Kierownik zespołu audytu wewnętrznego - audytor wewnętrzny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	5 lat
11	Rzecznik prasowy	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
12	Kapelan	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
13	Dowódca pododdziału odwodowego	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	4 lata
14	Kierownik sekcji	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	4 lata
15	Audytor wewnętrzny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
16	Zastępca kierownika zakładu opieki zdrowotnej	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	3 lata
17	Kierownik zespołu	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
18	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
19	Zastępca dowódcy pododdziału odwodowego	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
20	Specjalista	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
21	Dowódca plutonu odwodowego	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
22	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
23	Dowódca plutonu	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	5 lat

24	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
25	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
26	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
27	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
28	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

W zakresie wykształcenia obowiązują dodatkowe wymogi według odrębnych przepisów, zależne od specyfiki stanowiska służbowego. W szczególności wymagane jest dodatkowo wykształcenie specjalistyczne – dla pilotów, marynarzy, techników kryminalistyki i funkcjonariuszy pełniących służbę w Orkiestrze Reprezentacyjnej SG..

Tabela nr 3
Ośrodek szkolenia Straży Granicznej

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie ^{*)}	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant ośrodka szkolenia SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	10 lat
2	Zastępca komendanta ośrodka szkolenia SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
3	Komendant ośrodka tresury psów służbowych SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
4	Główny księgowy	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	6 lat
5	Zastępca komendanta ośrodka tresury psów służbowych SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
6	Kierownik zakładu	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	8 lat
7	Komendant pododdziałów szkolnych	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
8	Naczelnik wydziału	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
9	Radca prawny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
10	Kierownik zespołu	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
11	Starszy wykładowca	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat

12	Zastępca naczelnika wydziału	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
13	Kierownik samodzielnej sekcji	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
14	Komendant studium (kursu)	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
15	Kierownik zakładu opieki zdrowotnej	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
16	Kierownik zespołu audytu wewnętrznego - audytor wewnętrzny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	5 lat
17	Rzecznik prasowy	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
18	Kapelan	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
19	Wykładowca	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
20	Kierownik sekcji	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	4 lata
21	Zastępca komendanta studium (kursu)	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	4 lata
22	Audytor wewnętrzny	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie	-
23	Zastępca kierownika zakładu opieki zdrowotnej	Określone odrębnymi przepisami	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	3 lata
24	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
25	Kierownik grupy	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
26	Specjalista	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata

27	Dowódca placówki szkolnej	średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
28	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
29	Zastępca kierownika grupy	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
30	Dowódca plutonu	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	5 lat
31	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
32	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
33	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
34	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
35	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

W zakresie wykształcenia obowiązują dodatkowe wymagania zależne od specyfiki stanowiska służbowego. W szczególności wymagane jest dodatkowo:

- przygotowanie pedagogiczne - na stanowiskach dydaktycznych,
- udokumentowana znajomość wykładanego języka obcego - dla lektorów,
- przygotowanie z zakresu kynologii - na stanowiskach w ośrodku właściwym w zakresie szkolenia przewodników psów służbowych oraz psów służbowych.

Tabela nr 4
Dywizjon Straży Granicznej

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie *)	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant dywizjonu SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
2	Zastępca komendanta dywizjonu SG	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
3	Dowódca jednostki pływającej kat. I	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
4	Zastępca dowódcy jednostki pływającej kat. I,	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
5	Szef służb	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	6 lat
6	Dowódca jednostki pływającej kat. II	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat
7	Kierownik sekcji	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
8	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
9	Zastępca dowódcy jednostki pływającej kat. II	Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
10	Specjalista	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
11	Dowódca jednostki pływającej kat. III	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
12	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
13	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata

			podstawowe, podoficerskie	4 lata
14	Starszy bosman	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
15	Bosman	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
16	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
17	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
18	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
19	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia. W zakresie wykształcenia obowiązują dodatkowe wymogi zależne od specyfiki stanowiska służbowego. W szczególności wymagane są dodatkowo wykształcenie lub kwalifikacje specjalistyczne morskie odpowiednie dla danego stanowiska - na stanowiskach na jednostkach pływających Straży Granicznej.

Tabela nr 5
Placówka Straży Granicznej kategorii I

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie ^{*)}	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	9 lat
2	Zastępca komendanta	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
3	Kierownik grupy	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
4	Kierownik zespołu	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
5	Kierownik zmiany	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat
		Średnie	podstawowe, chorążych	6 lat
6	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
		Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
7	Specjalista- kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
8	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
9	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
10	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata

11	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
12	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
13	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

Tabela nr 6
Placówka Straży Granicznej kategorii II

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie *)	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
2	Zastępca komendanta	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
3	Kierownik grupy	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
4	Kierownik zespołu	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
		Średnie	podstawowe, chorążych, kadry kierowniczej	6 lat
5	Kierownik zmiany	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat
		Średnie	podstawowe, chorążych	6 lat
6	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
		Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
7	Specjalista- kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
8	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
9	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata

10	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
11	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
12	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
13	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

Tabela nr 7
Placówka Straży Granicznej kategorii III

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie ^{*)}	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
2	Zastępca komendanta	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
3	Kierownik grupy	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
4	Kierownik zespołu	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
		Średnie	podstawowe, chorążych, kadry kierowniczej	6 lat
5	Kierownik zmiany	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	5 lat
		Średnie	chorążych	6 lat
6	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
		Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
7	Specjalista- kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
8	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
9	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata

10	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
11	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
12	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
13	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

Tabela nr 8
Placówka Straży Granicznej kategorii IV

Lp.	Stanowisko służbowe	Wymagane wykształcenie*)	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Staż służby
1	Komendant	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	7 lat
2	Zastępca komendanta	Wyższe drugiego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
3	Kierownik zespołu	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie, kadry kierowniczej	5 lat
		Średnie	podstawowe, chorążych, kadry kierowniczej	6 lat
4	Starszy specjalista	Wyższe pierwszego stopnia	podstawowe, oficerskie	4 lata
		Średnie	podstawowe, chorążych	5 lat
5	Specjalista- kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
6	Starszy asystent	Średnie	podstawowe, chorążych	4 lata
7	Starszy kontroler	Średnie	podstawowe, chorążych	3 lata
			podstawowe, podoficerskie	4 lata
8	Asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	3 lata
9	Młodszy asystent	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-

10	Kontroler	Średnie	podstawowe, podoficerskie	-
11	Kursant	Średnie	-	-

*) Wykształcenie wyższe pierwszego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia studiów pierwszego stopnia. Wykształcenie wyższe drugiego stopnia oznacza wykształcenie uzyskane w wyniku ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym został opracowany w związku z nowelizacją rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr 24, poz. 148), rozporządzeniem z dnia 11 lutego 2009 r. (Dz. U. Nr 24, poz. 150).

Projektowany akt prawny ma zastąpić obowiązujące rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz. U. Nr 109, poz. 965 z późn. zm.), uwzględniając zarówno liczbę dotychczasowych nowelizacji powołanego rozporządzenia, jak też zakładany zakres proponowanych obecnie zmian. Konieczność ich wprowadzenia wynika bezpośrednio ze wspomnianej nowelizacji rozporządzenia z dnia 8 lutego 2008 r., co skutkuje określeniem nowych wymogów w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej niezbędnych na określonym stanowisku służbowym.

Za najistotniejsze dla projektowanego aktu prawnego należy uznać zmiany rozporządzenia w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej dotyczące wprowadzenia nowych nazw stanowisk służbowych, a także zaszeregowanie wielu stanowisk służbowych do nowych stopni etatowych. Zmiany, o których mowa, mające na celu bardziej efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów ludzkich do realizacji zadań służbowych przez funkcjonariuszy o odpowiednim doświadczeniu i przygotowaniu zawodowym, którzy z racji braku możliwości spełnienia wymogów formalnych w zakresie wykształcenia ogólnego, a w konsekwencji np. przeszkolenia oficerskiego, pozbawieni byli dotychczas możliwości obejmowania stanowisk specjalistycznych (analogiczna sytuacja dotyczy stanowisk wykonawczych w korpusie chorążych), wymagają określenia nowych warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym.

Projektowany akt prawny stanowi zatem konsekwencję przyjętego kierunku rozwiązań organizacyjno-etatowych, uwzględniającego postulaty środowiska funkcjonariuszy SG, dotyczące ograniczenia powierzania obowiązków służbowych na stanowiskach zaszeregowanych do wyższych grup uposażenia zasadniczego i stopni etatowych, poprzez zmianę wymogów kwalifikacyjnych związaną z obniżeniem stopni etatowych, bądź wprowadzeniem możliwości mianowania na dane stanowisko alternatywnie oficera lub chorążego, bądź chorążego lub podoficera.

Nowe rozwiązania - w stosunku do warunków obowiązujących na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz. U. Nr 109, poz. 965 z późn. zm.) - dotyczą następujących kwestii szczegółowych:

- w § 1 projektu precyzuje się znaczenie użytych w projektowanym akcie prawnym określeń – dla potrzeb zapewnienia ich zgodności z obowiązującym stanem prawnym, w tym wynikającym w szczególności z ustawy z dnia 27 lipca 2007 r. Prawo o szkolnictwie wyższym;
- w § 2 projektu wprowadza się nowe tabele określające warunki w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz na określonym stanowisku służbowym (stanowiące załącznik do rozporządzenia), wskazując także przypadki, w których warunki w zakresie kwalifikacji zawodowych nie dotyczą, jak również dodatkowe warunki, których spełnienie jest niezbędne do mianowania funkcjonariusza na określone stanowisko służbowe;
- w § 3 projektu utrzymuje się dotychczasowe rozwiązania, rozszerzając je o przypadki powołania funkcjonariusza na stanowisko kierownicze przed uzyskaniem przez niego wymaganych kwalifikacji; projektowane przepisy mają na celu zapewnienie obsady osobowej na wiodących stanowiskach służbowych z punktu widzenia realizacji zadań, z jednoczesnym brakiem uzależnienia tej obsady od spełnienia warunków formalnych, których uzupełnienie nastąpić będzie niezwłocznie po powołaniu (mianowaniu) funkcjonariusza na określone stanowisko służbowe;
- w § 4 przewiduje się utrzymanie dotychczasowych rozwiązań w zakresie wykształcenia funkcjonariuszy posiadających ukończone studia wyższe drugiego stopnia, którzy uzyskali tytuł oficera dyplomowanego; niezależnie od powyższego, w związku z wdrożeniem nowego modelu szkolenia w Straży Granicznej, obejmującego zmieniony program m.in. przeszkolenia specjalistycznego do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej, uwzględniający w swym zakresie także szkolenie specjalistyczne dla kadry kierowniczej i dowódczej Straży Granicznej, proponuje się, aby warunek posiadania kwalifikacji kadry kierowniczej uważać się za spełniony przez funkcjonariusza, który w Straży Granicznej uzyskał kwalifikacje oficerskie w ramach przeszkolenia specjalistycznego, obejmującego program szkolenia specjalistycznego dla kadry kierowniczej i dowódczej;
- w § 5 przewiduje się utrzymanie dotychczasowych warunków w odniesieniu do stażu służby wymaganego do mianowania lub powołania na określone stanowisko służbowe; wyjątek w tym zakresie stanowi okres pracy w Inspekcji Celnej, który na podstawie projektowanego przepisu byłby zaliczany do stażu służby, o którym mowa; projektowane rozwiązania mają na celu pełne uwzględnienie doświadczenia zawodowego zdobytego w okresie pracy lub służby w innych służbach mundurowych, które będzie przydatne na stanowiskach służbowych w Straży Granicznej;
- w § 6 formułuje się przepisy przejściowe, na mocy których możliwym będzie zachowanie uprawnień do zajmowania stanowisk służbowych przez funkcjonariuszy, którzy na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów nabyli takie uprawnienie – mimo nie spełnienia warunków określonych w rozporządzeniu; projektowane rozwiązanie umożliwi dalsze pełnienie służby na zajmowanych stanowiskach służbowych, których - z racji zmiany stanu prawnego – nie powinny dotknąć negatywne skutki w postaci utraty prawa nabytego w dotychczasowym stanie prawnym;
- w § 7 – analogicznie jak w dotychczasowym stanie prawnym – określa się warunek w zakresie uzyskania kwalifikacji podstawowych wyłącznie w odniesieniu do funkcjonariuszy przyjętych do służby po dniu 18 lipca 2002 r., a więc w stanie prawnym wynikającym z ówczesnej nowelizacji

ustawy o Straży Granicznej; z uwagi na dotychczasowy staż służby funkcjonariuszy przyjętych do służby przed tą datą, odmienne rozwiązanie nie znajduje uzasadnienia;

- w § 9 przewiduje się wejście w życie projektowanego aktu prawnego z dniem ogłoszenia, z mocą od 1 stycznia 2009 rok, co wynika z konieczności dostosowania warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym do wymogów wynikających ze znowelizowanego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr 24, poz. 148), którego przepisy także będą miały zastosowanie od 1 stycznia 2009 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

- 1) projektowany akt prawny będzie oddziaływać na funkcjonariuszy Straży Granicznej poprzez określenie w odniesieniu do znacznej liczby stanowisk służbowych nowych warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na danym stanowisku służbowym.

W szczególności – odnośnie projektowanego § 6 dopuszczającego zachowanie uprawnień do zajmowanego stanowiska, należy podkreślić, że Służba Kadr i Szkolenia SG nie prowadzi ewidencji liczby funkcjonariuszy SG, którzy mimo niespełnienia warunków wymaganych na danym stanowisku służbowym, zostali mianowani na określone stanowisko służbowe, a na mocy § 6 projektowanego rozporządzenia zachowują prawo do zajmowanego stanowiska. Powyższe wiąże się z faktem, że mianowanie, o którym mowa, następuje w przypadkach wyjątkowych, stanowiąc określony ustawowo, szczególnie tryb mianowania funkcjonariuszy na stanowiska służbowe, zaś żaden przepis nie formułuje wymogów w zakresie ewidencji omawianych przypadków. Szczególne podkreślenia wymaga spodziewana sytuacja, w której przepis § 6 projektowanego rozporządzenia stanowić będzie kontynuację obowiązujących regulacji, przyjętych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, z dnia 1 lipca 2002 roku, w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz. U. Nr 109, poz. 965 ze zm.). Uwzględniając zatem okres dotychczasowego obowiązywania omawianego przepisu należy stwierdzić, że zachowując funkcjonariuszowi nabyte przez niego prawo, projektowany przepis ma jedynie charakter gwarancyjny— analogicznie, jak w dotychczasowym stanie prawnym.

- 2) wpływ regulacji na sektor finansów publicznych - wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa; przeciwnie, należy spodziewać się ograniczenia ponoszonych przez Straż Graniczną wydatków, związanych z uzyskiwaniem przez funkcjonariuszy kwalifikacji zawodowych wymaganych na określonych stanowiskach służbowych, w związku z ograniczeniem wymogów w tym zakresie w stosunku do wynikających z obowiązującego stanu prawnego;
- 3) wpływ regulacji na rynek pracy – projektowane rozporządzenie w sposób korzystny wpłynie na rynek pracy, poprzez stworzenie warunków dla zwiększenia zainteresowania służbą w SG, dzięki możliwości szybszego awansu w hierarchii służbowej funkcjonariuszy SG,

- 4) wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki - projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki,
- 5) wpływ na sytuację i rozwój regionów – projekt nie wpłynie również na sytuację i rozwój regionów,

6) konsultacje społeczne:

Projekt zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 ze zm.) został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia podlegał opiniowaniu przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej. W trybie konsultacji NSZZ FSG zgłosił następujące propozycje, które nie zostały uwzględnione w projekcie:

- odstąpić od tzw. „kursu kadry kierowniczej” , którego realizacja jest działaniem zbędnym i kosztownym; rezygnacja ze wspomnianego szkolenia mogłaby wywrzeć negatywny wpływ na jakość realizowanych zadań służbowych; mając na uwadze m.in. potrzebę minimalizacji kosztów szkolenia, niniejszy projekt przewiduje znaczne ograniczenie liczby stanowisk, na których wymagane będą kwalifikacje kadry kierowniczej;
- umożliwić funkcjonariuszom z dużym stażem zajmowanie stanowisk, na których wymagane jest ukończenie studiów drugiego stopnia; projekt nie przewiduje ograniczeń w przedmiotowym zakresie; dodatkowo, niezależnie od warunków określonych w rozporządzeniu, istnieje możliwość mianowania funkcjonariusza na wyższe stanowisko służbowe w drodze wyróżnienia (w trybie art. 91 ust. 1 pkt 8 ustawy o Straży Granicznej);
- zdefiniować wykształcenie specjalistyczne morskie, jako wykształcenie uzyskane na wyższej uczelni morskiej, objętej wymaganiami Międzynarodowej Konwencji z dnia 7 lipca 1978 r. (STCW); brak podstaw do uwzględnienia niniejszej propozycji wiąże się z faktem, że żaden akt prawny nie określa zakresu stosowania Konwencji STCW dla załóg jednostek pływających SG, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o bezpieczeństwie morskim.

7) przedmiot projektu rozporządzenia nie jest regulowany w prawie Unii Europejskiej.